

ASIKKALA

KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT

Varhaiskasvatuksen
järjestämisen
suunnitelma
2026–2027

Asikkalan kunta

Varhaiskasvatuksen järjestämisen periaatteet

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä.

Varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteet ohjaavat kaikkia varhaiskasvatuksen toimintamuotoja. Varhaiskasvatus, esiopetus ja alkuopetus muodostavat suunnitelmallisen jatkumon, mikä takaa lapselle eheän kokonaisuuden, kun tarkastellaan lapsen kasvua, kehittymistä ja oppimista. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, terveyttä ja hyvinvointia sekä kehittää vuorovaikutustaitoja ja tukea lasta yksilöllisesti.

Varhaiskasvatuslaissa määritellyt tavoitteet sekä velvoite huomioida lapsen etu varhaiskasvatusta suunniteltaessa ja toteutettaessa ovat koko toiminnan perusta. Varhaiskasvatus on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Se ei ole vain hoitoa, vaan tavoitteellista ja suunnitelmallista lasten kehitystä ja oppimista tukevaa toimintaa, jota arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti. Asikkalan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma on toimintaa ohjaava asiakirja, jota päivitetään tarvittaessa vuosittain.

Jokaiselle päiväkodissa olevalle lapselle laaditaan oma henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Se tehdään yhteistyössä huoltajien sekä lapsen kanssa. Työtapojen sekä oppimisympäristöjen tulee edistää lasten intoa tutkia, kokeilla ja harjoitella asioita. Lapsilla on myös oikeus saada oppimiseensa sopivaa ohjausta ja tukea.

Asikkalan kunnan varhaiskasvatuksen painopistealueet

Lasten osallisuuden vahvistaminen

Asikkalan varhaiskasvatuksessa lapsen osallisuus on toiminnan keskiössä. Osallisuus toteutuu arjen pienryhmäpedagogiikassa. Pienryhmissä jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään, mikä mahdollistaa aidon vuorovaikutuksen ja yksilöllisen tuen

kasvulle ja oppimiselle. Toiminnan porrastaminen takaa lapselle kiireettömän ilmapiirin ja rauhan vaikuttaa omaan tekemiseensä. Vahvistamme lapsen toimijuutta rohkaisemalla häntä osallistumaan leikin, liikkumisen ja yhteisen toiminnan suunnitteluun sekä toteutukseen.

Liikunnan roolin vahvistaminen varhaiskasvatuksessa

Asikkalan varhaiskasvatuksessa innostamme ja rohkaisemme lapsia liikkumaan monipuolisesti. Lapsilla on aktiivinen rooli liikunnallisten leikkien ja toimintaympäristön suunnittelussa. Ammattitaitoinen ja koulutettu henkilöstömme tukee lapsen motorista kehitystä havainnoimalla ja luomalla onnistumisen kokemuksia jokaisen lapsen yksilölliset taidot huomioiden.

Varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattorin johdolla luodaan asiantuntemusta ja uusia elämyksiä lasten arkeen, varmistaen liikunnan laadun ja monipuolisuuden.

Varhaiskasvatuksessa haluamme tukea myös perheiden yhteistä liikunnallista elämäntapaa: kotiin lainattavat liikuntavälinekassit tarjoavat helpon ja innostavan tavan jatkaa liikkumisen riemua yhdessä lapsen kanssa myös vapaa-ajalla.

Kielen kehityksen tukeminen

Lukutaito lähtee kehittymään jo varhaisista vuosista alkaen. Tuemme varhaiskasvatuksessa lasten kielenkehitystä. Arjessa esiin nousevat lukeminen, riittely, lorut, sadut ja kirjallisuuteen tutustuminen. Säännöllinen ääneen lukeminen on tärkeää kaikenikäisille, erityisesti lapsille. Kun aikuinen lukee lapselle, lapsen kielitaito, sanavarasto ja lukutaito kehittyvät jo varhain.

Leikki rikastuttamassa arkea

Päiväkotien toimintakulttuuria on kehitetty niin, että leikkipedagogiikka on vahvasti läsnä arjessa. Leikki on jokaisen päivän keskiössä ja sille annetaan kiireetöntä aikaa. Lasten leikkiä tukee pienryhmäpedagogiikka, oppimisympäristöjen muokattavuus, kuvien käyttö ja riittävä aikuisten mukana olo. Lasten leikki saa kuulua ja näkyä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen tilat ovat aktiivisessa käytössä ja ne kannustavat leikkimään ja liikkumaan. Tiloja muokataan yhdessä lasten kanssa heidän ideoistaan ja kiinnostuksen kohteistaan käsin.

Koulutettu ja motivoitunut henkilökunta tukee lapsen leikin kehitystä. Leikin kehittyminen ja monipuolistuminen vaatii kasvattajan herkkyyttä huomioida lasten tarpeet leikin ohjauksessa. Koko Asikkalan varhaiskasvatus on koulutettu havainnoimaan leikkiä ja kaveritaitoja. Varhaiskasvatuksessa toteutetaan sukupuolisensitiivistä leikkikasvatusta.

Oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen

Hyvä oppimisympäristö on lapselle turvallinen ja kiireetön. Aikuisten positiivisella asenteella vaikutetaan oppimisympäristön muunneltavuuteen. Jokaiselle lapselle voidaan tarjota mahdollisuus monipuoliseen toimintaan ja omaan rauhaan. Oppimisympäristö herättää lapsen uteliaisuuden ja antaa lapsen kehitykselle riittäviä haasteita. Lasten ja huoltajien mielipiteet otetaan huomioon oppimisympäristön suunnittelussa, rakentamisessa ja arvioinnissa. Hyvä oppimisympäristö tukee monipuolista toiminnallisuutta.

Työskentelyvälineet ovat lasten ulottuvilla ja he oppivat huolehtimaan niistä itsenäisesti ikätason mukaisesti.

Asikkalassa on mahdollisuus hyödyntää luonnon moninaisuutta monin tavoin oppimisessa. Lähiympäristössä on paljon metsää, vesistöjä ja peltoja.

Sensitiivinen vuorovaikutus ja hyvinvoinnin pedagogiikka

Asikkalan varhaiskasvatuksessa painotetaan hyvinvoinnin pedagogiikkaa, joka rakentuu itsen ja muiden kunnioittamiselle sekä vastuulliselle toisten huomioimiselle. Sensitiivinen vuorovaikutus tarkoittaa meille aikuisen taitoa lukea lapsen hienovaraisia viestejä ja kehon kieltä sekä reagoida niihin oikea-aikaisesti ja arvostavasti. Luomme varhaiskasvatukseen turvallisen ilmapiirin.

Kannustus ja positiivinen palaute ovat arkemme voimavaroja, jotka motivoivat lasta uuden opetteluun. Tunnistamme ja nimeämme lapsen vahvuuksia yhdessä hänen kanssaan osana tavallisia arjen hetkiä. Kun lapsi kokee tulevansa kohdatuksi vahvuuksiensa kautta, hänen itsetuntonsa ja osallisuutensa yhteisössä vahvistuvat. Henkilöstön koulutusaiheena keväällä 2026 on sensitiivinen vuorovaikutus varhaiskasvatuksessa.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa on esillä myös kielisuihkutoimintaa:

Esiopetusryhmissä kieltä opitaan kieltä käyttämällä arjessa ja leikkien yhteydessä. Kieltä opitaan suullisesti kieltä käyttämällä. Myös varhaiskasvatusikäisten kanssa käytetään säännöllisesti englannin kieltä mm. satu- sekä musiikkihetkillä.

Varhaiskasvatuksen järjestämis muodot

Varhaiskasvatuslaki (1.8.2018 alkaen) ja asetus varhaiskasvatuksesta määrittää miten varhaiskasvatuspalveluita tulee kunnassa järjestää. Asikkalassa varhaiskasvatuspalveluita

järjestetään omana toimintana päiväkodeissa sekä ryhmäperhepäivähoidossa. Kunnassa järjestetään myös avointa varhaiskasvatustoimintaa. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluita voidaan järjestää myös yksityisen palvelutuottajan toimesta.

Päiväkodeissa toteutettava varhaiskasvatus on yleisin varhaiskasvatuksen muoto. Päiväkodeissa toiminta on ryhmämuotoista. Asikkalan päiväkodeissa lapsiryhmät muodostetaan lasten ikätason mukaisesti. Ryhmien tulee olla pedagogisesti tarkoituksenmukaisia ja niiden muodostamisessa otetaan huomioon henkilöstön mitoitukseen ja ryhmien enimmäiskokoon liittyvät säännökset sekä henkilöstön kelpoisuusehdot.

Huom. Yksiköiden lapsimäärät toimintakaudelle 2026–2027 perustuvat 25.3.2026 mennessä saapuneisiin varhaiskasvatuspaikan hakemuksiin. Kun hakemuksia tulee kevään/syksyn aikana lisää, niin samalla myös lapsimäärä kasvaa.

Päiväkoti Hulivili

Hulivilissä on yhteensä kuusi lapsiryhmää. Tupa 1: Nallukat ja Satakielet, Tupa 2: Leppäkertut ja Kissankellot, Tupa 3: Lumpeet ja Kaislat.

Lapsia yhteensä:

Nallukat 7 lasta (synt. -23–25)
Satakielet 8 lasta (synt. -24–25)
Leppäkertut 17 lasta (synt. -22-23)
Kissankellot 14 lasta (synt. -22-23)
Lumpeet 15 lasta (synt. -21-22)
Kaislat 16 lasta (synt. -21-22)

Henkilöstöä yhteensä:

1vo, 2lh
1vo, 2lh
1vo, 2lh
1vo, 3lh
1vo, 1lh, 1vso
1vo, 2lh, 1vso

Lapsia yhteensä: 77 lasta

Henkilöstöä yhteensä: 6 varhaiskasvatuksen opettajaa, 12 lastenhoitajaa (koska jaksotyö), 2 varhaiskasvatuksen sosionomia, 3 avustajaa (1 osa-aikainen), 1 sisäinen sijainen

Päiväkoti Peuhis

Päiväkodissa toimii kolme ryhmää: Keltavuokot (1–3-vuotiaat), Kangasvuokot (2–5-vuotiaat) ja Valkovuokot (3–5-vuotiaat).

Lapsia yhteensä:

Keltavuokot 9 lasta (synt. -24-25)
Kangasvuokot 17 lasta (synt. -21-23)
Valkovuokot 17 lasta (synt. -21-23)

Henkilöstöä yhteensä:

1vo, 2lh
1vo, 2lh
1vo, 2lh

Lapsia yhteensä: 43 lasta

Henkilöstöä yhteensä: 3 varhaiskasvatuksen opettajaa, 6 lastenhoitajaa, 1 avustaja sekä 1 sisäinen sijainen.

Päiväkoti Vehmis

Päiväkodissa toimii neljä ryhmää: Tintit (1–3-vuotiaat), Pääskysel (3–5-vuotiaat), Peipposet (3–5-vuotiaat) ja Västäräkit (esiopetus).

Lapsia yhteensä:

Tintit 12 lasta (synt. -23–25)

Pääskysel 17 lasta (synt. -21-23)

Peipposet 17 lasta (synt. -21-23)

Västäräkit 16 lasta (esiopetus)

Henkilöstöä yhteensä:

1vo, 2lh

1vo, 2lh

2vo, 1lh

2vo, 1lh

Lapsia yhteensä: 62

Henkilöstöä yhteensä: 6 varhaiskasvatuksen opettajaa, 6 lastenhoitajaa sekä 1 sisäinen sijainen. Mahdollisesti 1 hankeavustaja.

Ryhmis Kalkkinen

Kalkkisten ryhmiksessä toimii yksi ryhmä. Ryhmässä työskentelee täysipäiväisesti kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Ryhmäperhepäiväkodissa työskentelee lapsimäärän mukaan 1–3 henkilöä. Henkilöstö vastaa oman ryhmänsä toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista.

Päiväkoti Hulivilin johtaja ohjaa ja johtaa ryhmäperhepäiväkotia. Ryhmiksen lasten varahoitopaikka on päiväkotihulivili.

Lapsia yhteensä: 7 lasta (synt. -21-25)

Henkilöstöä yhteensä: 2 lastenhoitajaa

Vääksyn esiopetus

Esiopetus järjestetään osana varhaiskasvatusta kunnan omana toimintana. Esiopetusta järjestetään toimintakaudella 2025–2026 Vääksyssä sekä Vesivehmaalla.

Vääksyn esiopetuksessa toimii kaksi esiopetusryhmää.

ASIKKALA

KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT

Lapsia yhteensä:

Tenavat 16 lasta

Vilperit 16 lasta

Vekarat 12 lasta

Henkilöstöä yhteensä:

2vo, 1lh

2vo, 1lh, 1 av

2vo, 1lh

Lapsia yhteensä: 46 lasta

Henkilöstöä yhteensä: 6 varhaiskasvatuksen opettajaa, 3 lastenhoitajaa, 1 avustaja

Avoim varhaiskasvatus

Avoim varhaiskasvatus kokoontuu Perhekeskus Ilon tiloissa. Asikkalan kunnan avoin varhaiskasvatustoiminta on avointa toimintaa kaikille perheille, sekä lapsille että heidän lähiaikuisilleen. Toiminta on lapsi- ja perhelähtöistä. Avoimeen varhaiskasvatukseen kuuluu lapsiryhmätoimintaa eli Leikkiksiä sekä perheklubeja.

Avoimen varhaiskasvatuksen toimintamuodot ovat:

Kohtaamispaikka Perheklubi: maanantaisin 8.30–14 ja torstaisin 8.30–14, Perhekeskus Ilo

Leikkis (lastenhoitoa): Perhekeskus Ilo, ilmoittautuminen

tiistaisin 9–12 alle 3-vuotiaille

keskiviikkoisin 9–12 1–5-vuotiaille

perjantaisin 9–12 2–5-vuotiaille

Vauvaklubi: tiistaisin klo 13.30–15.30, Perhekeskus Ilo

Toimintamuotoja tarkastellaan toimintakausien aikana ja nämä saattavat myös muuttua.

Henkilöstöä yhteensä: 1,5 lastenhoitajaa

Perhepäivähoito

Asikkalassa ei tällä hetkellä järjestetä kunnallista perhepäivähoitoa. Jos kysyntää perhepäivähoitoon ilmenee useampien perheiden osalta, voidaan perhepäivähoidon järjestämistä suunnitella uudelleen.

Yksityinen perhepäivähoito

Asikkalassa ei tällä hetkellä ole yksityistä varhaiskasvatustoimintaa.

Varhaiskasvatuspaikkojen toiminta-ajat

- Päiväkoti Hulivilin aukioloaika on välillä 5.30–22.15. Aukioloajat päivittyvät lasten hoidontarpeen mukaan.
- Peuhiksen sekä Vehmoksen aukioloaika on 6.15–17.00.
- Kalkkisten ryhmiksen aukioloaika on 7.00–16.30.
- Lasten hoitoajat tulee ilmoittaa edellisen viikon sunnuntaihin mennessä Päikky-sovelluksen kautta.
- Tarvittaessa työstä johtuvasta syystä päiväkotien aukioloaikoja voidaan muuttaa esimerkiksi 15–30 minuutilla.
- Loma-aikoina varhaiskasvatusta järjestetään keskitetysti yhdessä tai kahdessa päiväkodissa. Lapset hoidetaan yhteisvastuullisesti päivystysaikoina.

Lapsen tuki varhaiskasvatuksessa

Asikkalassa työskentelee yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Asikkalassa varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmiportaisen tuen malli. Tuenmuodot ovat yleinen, tehostettu sekä erityinen tuki. Yleinen tuki toteutetaan osana varhaiskasvatusta ja siitä ei tehdä hallintopäätöstä. Yleinen tuki kattaa jo hyvin paljon, mutta tarvittaessa tuki voi olla vahvempaa. Yleisen tuen riittävyttä arvioidaan Asikkalan kunnan tuen tsekkauslistan avulla. Kun ryhmässä havaitaan, että yleinen tuki ei enää riitä lapselle, ollaan yhteydessä varhaiskasvatuksen erityisopettajaan. Yhteinen keskustelu käydään varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan välillä. Tämä kirjataan lapsen vasuun. Mikäli lasta päädytään esittämään tehostetun tai erityisen tuen piiriin, otetaan yhteyttä

huoltajiin. Varhaiskasvatuksen opettaja ottaa asian esille heidän kanssaan, jolloin heitä kuullaan asiasta. Lapsen vasaun kirjataan tieto tehostetun tai erityisen tuen tarpeesta. Varhaiskasvatuspäällikkö tekee tuen päätöksestä varhaiskasvatuksen erityisopettajan esityksen pohjalta hallintopäätöksen. Hallinnollinen päätös tehdään varhaiskasvatuksessa tehostetun ja erityisen tuen tasolla.

Lapsen tarvitsema tuki eli tuen taso, muodot ja niiden toteuttaminen sekä niihin liittyvät vastuut ja työnjako kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Tuen tarvetta ja toteutumista arvioidaan ja suunnitelma tarkistetaan tarpeen mukaan vähintään kerran vuodessa tai tuen tarpeen muuttuessa. Suunnitelmasta tulee ilmetä, jos tuen tarve ja toimenpiteet ovat päättyneet. Tuen tarve arvioidaan aina lapsen aloittaessa esiopetuksen. Mikäli tuki muuttuu yleisestä tuesta tehostettuun tukeen tai erityiseen tukeen tai tehostetusta tuesta erityiseen tukeen tai päinvastoin tai, tukitoimissa tai varhaiskasvatuspaikassa tapahtuu vaihdoksia, tehdään uusi hallintopäätös.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatuslaissa on säädetty. Oikea-aikaisella, yksilöllisesti kohdennetulla ja lapsen tarpeiden mukaisella tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla ehkäistään lapsen ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista sekä riskiä syrjäytyä.

Rakenteellinen tuki Asikkalassa:

Rakenteellisina tukimuotoina on käytössä ryhmäavustajan työpanos ryhmään tai vaihtoehtoisesti tuen kertoimet tukea tarvitsevilla lapsilla = lapsiryhmän pienennys.

Mikäli tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevaa lasta varten ei ole varattu avustajaa tai mitoituksen ulkopuolista resurssia niin käytössä on ollut tuen kerroin lapsiryhmän pienennyksenä. Tuen kerroin nostaa lapsen laskennallista lukua ja näin pienentää mahdollisesti lapsiryhmän kokoa.

Tuen kertoimet Asikkalassa:

Tehostetun tuen piirissä oleva lapsi, kerroin **1,5**

- ➔ alle 3-vuotiaalla 2,6 laskennallista hoitopaikkaa
- ➔ yli 3- vuotiaalla 1,5 laskennallista hoitopaikkaa

Erytyisen tuen piirissä oleva lapsi, kerroin **2**

- ➔ alle 3-vuotiaalla yhteensä 3,5 laskennallista hoitopaikkaa
- ➔ yli 3-vuotiaalla 2 laskennallista hoitopaikkaa

Tuen kertoimia määritellään uudelleen tarvittaessa esim. seudullisen linjauksen mukaisesti

Varhaiskasvatuksen arviointi

Toiminnan arvioinnin tulee olla jatkuvaa ja säännöllistä. Vuosittaiset kyselyt vanhemmille ja lapsille sekä henkilöstön arviot ovat perustana toiminnan kehittämiseksi. Verkostoyhteistyön avulla arvioidaan omaa toimintaa ja saadaan uutta tietoa toiminnan edelleen kehittämiseksi. Syksyisin tehdään tulevan toimintakauden toimintasuunnitelma ja keväisin toimintaa arvioidaan (=toiminta/arviointikertomus).

- Valssi
- Päikky-kyselyt
- Seudullinen kysely

Varhaiskasvatuksesta perittävät maksut

Asikkalan kunnassa noudatetaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia. Poikkeuksena kesäajan mahdolliset maksuhyvitykset siltä ajalta, jos lapsi on yli 14 vrk yhtäjaksoisesti pois varhaiskasvatuksesta. Kesäajan maksuhyvityksistä päätetään vuosittain kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Varhaiskasvatuksessa noudatamme kiinteää kuukausimaksua ja laskutamme kuukausittain jälkikäteen. Toimintavuosi alkaa 1.8. ja maksua perimme 11 kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Heinäkuu on maksuton kuukausi edellyttäen, että varhaiskasvatus on alkanut edellisen vuoden elokuussa.

Varhaiskasvatukseen hakeminen

Asikkalan kunnan varhaiskasvatuspaikkaa voit hakea ympäri vuoden sähköisesti Asikkalan kunnan verkkosivujen kautta. Samalla lomakkeella haetaan päiväkotii- sekä perhepäivähoitopaikkaa. Hakemuslomakkeen voi myös tulostaa verkkosivuilta tai noutaa kunnanvirastolta tai päiväkodeista.

Hakemus tulee jättää viimeistään 4 kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee hoitopaikan. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu ennakoimattomasta asiasta, kuten työllistymisestä tai opiskelusta, tulee paikkaa hakea viimeistään kahta viikkoa ennen hoidon tarvetta. Saadusta hoitopaikasta pyritään ilmoittamaan viimeistään kaksi viikkoa ennen hoidon aloittamista.

Ennen hoitosuhteen alkua on hyvä tutustua varhaiskasvatuspaikkaan.